

ПАРАҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ БАСҚАРУ ЖҮЙЕСІ
Қаржылық бақылау тетіктері туралы т. 8.3 1 Нұсқа
ЕРЕЖЕ

Ақтау 2024

Мазмұны

1.Мақсаты	3
2. Терминдер мен анықтамалар	3
3. Қысқартулар мен белгілер	3
4.Нормативтік сілтемелер	3-4
5.Жалпы ережелер	4
6.Қаржылық бақылау шаралары	4-5
7. Қаржылық шараларды қолданудың нәтижелілігін бақылау	5
Өзгерістерді тіркеу парағы	5

1. Мақсаты

1.1 Қаржылық бақылау тетіктері туралы ереже (бұдан әрі-ереже) осы операцияларды дәл, толық және уақтылы бекіту үшін қаржылық операцияларды басқарудың негізгі шараларын белгілейді.

1.2 Ереже қаржылық шараларды қолдану арқылы сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін азайту мақсатында әзірленді.

1.3 Осы Ереженің талаптары қоғамның барлық құрылымдық бөлімшелеріне қолданылады.

2.Терминдер мен анықтамалар

Іскери серіктес - қоғамның белгілі бір іскерлік қарым-қатынасы бар немесе жоспарлайтын сыртқы тарап (контрагенттер, жеткізушілер, сатушылар, дистрибьюторлар, кеңесшілер).

Дистрибьютор - Қоғамның атынан өнімді сатумен және кепілдік қызмет көрсетумен айналысатын ұйым немесе тұлға.

Кеңесші – оның мамандығына немесе қызметіне қатысты мәселелер бойынша кәсіби ұсыныстар, кеңестер және т.б. беретін ұйым немесе тұлға.

Контрагент - шарт бойынша қандай да бір міндеттемелерді қабылдаған немесе өзіне қабылдауға ниет білдірген заңды немесе жеке тұлға.

Жеткізуші - қоғамға жеткізуді жүзеге асыратын заңды немесе жеке тұлға.

Тәуекел - белгісіздіктің мақсаттарға әсері.

Сатушы - әдетте дистрибьюторлардан сатып алынатын тауарларды қайта сатумен айналысатын сатушы (компания немесе жеке тұлға).

Қызметкерлер - топ-менеджерлер, басшылар, қызметкерлер, уақытша жұмысшылар немесе тартылған үшінші тарап орындаушылары, қоғамның қоғамдық белсенділері.

Қаржылық бақылау дегеніміз - оны ұйымдастырудың нақты нысандары мен әдістерін қолдана отырып, шаруашылық жүргізуші субъектілер мен қоғам қызметінің қаржылық және соған байланысты мәселелерін тексеру бойынша әрекеттер мен операциялардың жиынтығы.

3.Қысқартулар мен белгілер

Қоғам – «Ш. Есенов атындағы Каспий технологиялар және инжиниринг университеті» КЕАҚ.

ҚР – Қазақстан Республикасы.

4.Нормативтік сілтемелер

«Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» 2015 жылғы 18 қарашадағы № 410-V ҚР Заңы

«Мемлекеттік сатып алу туралы» 2015 жылғы 4 желтоқсандағы № 434-V ҚР Заңы

ISO 37001:2016 сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл менеджменті жүйелері.

ABMS Сыбайлас жемқорлыққа қарсы менеджмент бойынша нұсқаулық.

Кешенді тексеру жүргізу қағидалары туралы 8.2-тармақ

8.8-тармақ Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың сәйкес келмейтін тетіктері кезіндегі шаралар

5. Жалпы ережелер

5.1 Қоғамда мынадай қаржылық бақылау шаралары қолданылуы мүмкін:

- заң шығарушы органдардың мемлекеттік қаржылық бақылауы;
- мемлекеттік емес қаржылық бақылау, оның ішінде:
- бөлімшелер ішіндегі қаржылық бақылау (бухгалтерия, қаржы бөлімі және т. б. жүзеге асырады);
- коммерциялық банктер тарапынан ұйымдардың қаржылық қызметін бақылау;
- тәуелсіз (аудиторлық) қаржылық бақылау.

5.2 «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Заңға сәйкес ҚР Президенті, заң шығарушы (өкілді) органдар, Есеп комитеті, ҚР Үкіметі және басқа да органдар қаржылық бақылауды жүзеге асыру бойынша өкілеттіктерге ие болады. Мемлекеттік бақылауды жүргізу тәртібі сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы нормативтік-құқықтық актілерде баяндалған.

5.3 Коммерциялық банктер тарапынан бақылау Қоғамның есеп айырысу-кассалық операцияларды және валюталық заңнаманы жүргізудің белгіленген тәртібін сақтауы, қоғамның қаржылық жай-күйі мен кредит қабілеттілігін бағалауы болып табылады. Кредит берілген жағдайда банк берілген кредиттің пайдаланылуын, қоғамның төлем қабілеттілігі мен өтімділігін бақылайды.

5.4 Қоғамның сыбайлас жемқорлық тәуекелінің мәні негізсіз ұлғайған кезде тәуелсіз (аудиторлық) қаржылық бақылау қызметін тарта алады. Аудиторлық қызметті жүргізу Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес келеді.

6. Қаржылық бақылау шаралары

6.1 Қоғам іскер серіктестермен жасалатын келісімшарттарда қаржылық бақылау тетіктерін қолданады.

6.2 Келісімшарт бойынша төлемді бастайтын қоғам қызметкерінің бұл төлемді мақұлдау құқығы жоқ. Төлемді мақұлдайтын тұлға төлемді бастаушы тұлғамен бір құрылымдық бөлімшеде болуы мүмкін.

6.3 Іскер серіктестің жұмыстарды орындау немесе қызметтер көрсету фактісі қол қойылған келісімшарт пен актінің болуымен расталады.

6.4 Қоғамдағы іскер серіктеске төлем жүргізуді бекітуді әртүрлі құрылымдық бөлімшелерден кемінде екі қызметкер жүзеге асырады.

6.5 Егер заңнамада іскер серіктеске төлемді жүзеге асыру үшін ілеспе құжаттаманың міндетті түрде болуы белгіленсе, онда Қоғамның қаржылық

және заң бөлімдері мұндай құжаттардың дұрыстығы мен сенімділігін қосымша тексермей төлем жүргізілмейді.

6.6 Іскери серіктестерге қолма-қол төлемдерді пайдалануға тыйым салу.

6.7 Бухгалтерлік қызметтің іскер серіктеспен келісімшартта көзделген төлемдердің және осы Келісімшарт бойынша Қоғамның шотына түсетін төлемдердің сәйкестігін тексеру.

6.8 Қоғам отырысын өткізу шеңберінде осы Ереженің 8.2-тармағына сәйкес кешенді тексеру нәтижелері бойынша сыбайлас жемқорлыққа тәуекел деңгейі жоғары мәмілелерді және осы Ереженің 6.3-тармағына сәйкес елеулі қаржылық операциялармен мәмілелерді Қоғам басшылығының талқылауы мен талдауын жүргізу.

7. Қаржылық шараларды қолданудың нәтижелілігін бақылау

7.1 Қаржылық шараларды қолданудың нәтижелілігін бақылау сыбайлас жемқорлыққа қарсы менеджмент жүйесінің ішкі аудиттері кезінде, сондай-ақ сыбайлас жемқорлыққа байланысты тәуекелдерді бағалау процесінде жүргізіледі. Егер осы шаралар сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің деңгейін төмендетуге мүмкіндік берсе, сондай-ақ жүйенің ішкі аудиттерін жүргізу кезінде сыбайлас жемқорлық жағдайлары анықталмаса, қаржылық бақылау шараларын қолдану нәтижелі болып саналады. Сыбайлас жемқорлық жағдайлары анықталған, сондай-ақ сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің деңгейін негізсіз арттыру кезінде 8.8-тармаққа сәйкес шаралар қолданылады.

7.2 Сыбайлас жемқорлыққа қарсы менеджмент жүйесіне қатысты қаржылық шараларды қолданудың нәтижелілігі коммерциялық банктер тарапынан қаржылық бақылаудың немесе тәуелсіз қаржылық аудиттің оң нәтижелерімен расталуы мүмкін.

Өзгертулерді тіркеу парағы

Жойылған нұсқа нөмірі	Пункттердің, суреттердің, кестелердің, қосымшалардың нөмірлері			Жойылған нұсқаны бекіту күні
	Өзгертілген	Қайта кіргізілген	Алып тасталған	